

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 31.

bb 1. mikor nyitnak a budapesti színházak?

1 s t m v m f m

1965. augusztus 31.

a plakátok már hirdetik az utcákon a színházak évadnyitását, s szeptemberi műsorait. a vidám és a kis színpad már megnyitotta kapuit a közönség előtt, s tulajdonképpen ha nem is „hivatalosan”, de megkezdte évadját a fővárosi operettszínház is. az elmúlt hetekben ugyanis a rossz idő miatt a bartók színpadra hirdetett előadásokat a kőszínházban tartották meg.

szeptember 4-én angyalföld népszerű kulturális intézménye a józsef attila színház először fogadja újjáalakított épületében a nézőket. ezen az estén a „keménykalaposok”, című zenés vígjátékkal indítják meg az 1965/66-os szezont. falujáró színházunk, az állami déryné színház szeptember 7-én az ezred lánya, című darabbal kezdi évadját. hivatalosan ugyanezen a napon kezdődik az operettszínház munkája is a nagymező utcában.

szeptember 11-én a nemzeti színház „az ember tragédiája”, a katona józsef színház a „villámfényénél”, a madách kamaraszínház pedig az „ex”, című darabból tartja évadnyitó előadását. az állami bábszínház művészei először szeptember 12-én tartanak előadást az „ellopták a holdat”, című bábjátékból.

a vígszínház művészei kettős évadnyitásra készülnek. a nagy színházban szeptember 9-én „az udvari kalap”, előadásával kezdenek. kamaraszínházukat pedig egyelőre - a bartók terem átépítésének befejezéséig az ódry színpadon, a színház- és filmművészeti főiskola stúdió-színházában „rendezték be”. itt szeptember 17-én este gyulnak ki először a reflektorok. legkésőbb a madách színházban gördül fel a függöny, mégpedig szeptember 23-án a „hamlet”, előadásán.

a thália színház az évadnyitást hagyományosan premierrel ünnepli. az új szezon első „napján”, szeptember 18-án mutatják be iszaak babel: alkony című darabját./mti/

bb 62. időjárásjelentés

tné/m/

1965. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 30-án, hétfőn este 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, szérványosan fellépő esőkkel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, helyenként átmenetileg megélénkülő északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 19-23 fok között./mti/

bb 63. kairói egyetemi tanárok budapesten

sk/m

1965. augusztus 30.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására augusztus 10-től 30-ig hazánkban tartózkodott a kairói el azhar egyetem háromtagú delegációja, dr. mohammed fahmy professzor, az egyetem mérnöki kara dékánjának vezetésével. a delegáció tagjai magyarországi tartózkodásuk alatt tárgyalásokat folytattak a budapesti műszaki egyetem, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem és a veszprémi vegyipari egyetem egyes tanszékeinek vezetőivel, megtekintették a laboratóriumokat, valamint több műszergyártó nagyüzemet is. a látogatások alapján kereskedelmi tárgyalásokra is sor került a metrimpex külkereskedelmi vállalatnál, különféle műszerek és komplett laboratóriumok szállításáról. a tárgyalások eredményeképpen dr. mohammed fahmy dékán és szecsódi márton, a metrimpex vezérigazgatója augusztus 28-án megállapodást írt alá mintegy 1,6 millió font értékű laboratóriumi felszerelés szállításáról.

a vendégek a magyar népköztársaság és az egyesült arab köztársaság közötti kulturális és tudományos kapcsolatok fejlesztéséről beszélgetést folytattak dr. bognár józseffel, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökével és tárgyalásokat indítottak egyetemi oktatók, műszaki szakemberek cseréjéről.

a delegáció hétfőn utazott vissza kairóba. a repülőtéri búcsúztatáson megjelent a kulturális kapcsolatok intézete és a metrimpex, valamint az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének több vezető munkatársa./mti/

19.40/-n

-34-

le

-.-

-i-

le

bb 2. köszöntik az első osztályosokat - indul az uttörők a hazáért-mozgalom - tanévnyitás az uttörőknél

1 di/hné/m/zs

1965. augusztus 31.

a tanévnyitással országsszerte megkezdődik a „nagyüzem”, az uttörő csapatok életében. a pajtások mindenütt ünnepélyesen fogadják, felköszöntik az általános iskolák újoncait, az első osztályosokat és maguk készítette ajándékokkal kedveskednek legifjabb társaiknak. szeptemberben megtartják az első csapatvezetőségi üléseket, majd eztkövetően újáalakítják az örsöket, rajokat és megválasztják a gyermekközösségek tisztségviselőit.

a következő hetekben valamennyi általános iskolában hozzákezdenek az uttörők a hazáért-mozgalom szervezéséhez, s első követelményének teljesítéséhez. szeptember 29-ig, a pákozdi csata évfordulójának napjáig örsönként egy-egy nemes cselekedettel bizonyítják, hogy készek az újabb feladatok megoldására. a mozgalom, amely az uttörő szervezet megalakulásának 20. évfordulóját köszönti, azt a célt szolgálja, hogy a gyerekek még szokoladaluban ismerjék meg hazánk jelenét és jövőjét. a pajtások a különböző követelmények teljesítésével tovább erősítik közösségeiket, s iskolai kötelességeik teljesítésével készülnek jövőendő élethivatásukra és a kisz-tagságra. társadalmi munkát is végeznek. a kisz 6. kongresszusa határozatainak szellemében évente legalább 15.000 tonna vas- és fém, 3000 tonna papír, 2000 tonna textilhulladék és 200 tonna gyógynövény összegyűjtésével kamatoztatják segítőkészségüket. ezzel egyidejűleg örsi ki mit tud-okon, majd raj és csapatbemutatókon adnak izetiőt tehetségükből, felkészültségükből. felkutatják az uttörő mozgalom első éveinek emlékeit, dokumentumait. megismerkednek elődeik husz évvel ezelőtti és mai életével, munkájával, s a mozgalom megalakulásának 20. évfordulójára, illetve a csapat névadójának ünnepére csapatmuzeumot rendeznek be.

/mti/

-2-

bb 3. a magyar irodalom - husz év könyvkiadása tükrében

1 tf/tr/m/fm

1965. augusztus 31.

- címmel prózai-lírai kötet- és albumkollekciót válogat össze a könyvkiadók és terjesztők tájékoztató központja. jubileumi kiállítás készül ugyanis, amely a petőfi irodalmi muzeum termeiben nyitlik meg szeptember 4-én. a széles skálájú anyagban mintegy 1.200 könyvet sorakoztatnak fel az 1945 után megjelentetett művekből. bemutatnak ezen kívül bőséges grafikai-illusztrációs gyűjteményt és számos irodalmi, kulturtörténeti dokumentumot is. a szellemi kultúrának mindeme írásos terméke a hazai irodalom és a magyar könyvkiadás felszabadulás óta elért eredményeiről hivatott számot adni. a kiállítás polcain, tárlóiban helyet kap továbbá jónéhány olyan szocialista jellegű szépirodalmi alkotás, amelyet a tanácsköztársaság és a második világháború közötti időszakban illegális nyomdáknak készítettek. a kommunisták titokban terjesztették kibontakozó szocialista irodalmunknak ezeket az induló köteteket, amelyeknek bemutatása új típusú, szocialista könyvkiadásunk történeti előzményeit is feltárja. az anyagot tematikusan csoportosítják az egyik teremrészben például az ifjusági könyveket, a másikon a tudományos munkákat, az irodalomtudományi köteteket, másutt pedig a corvina gondozásában - idegen nyelveken - kibocsátott magyar szépirodalmi műveket helyezik el.

a könyvkiállítást szombaton nyitják meg. /mti/

bb 5. magyar delegáció utazott a szófiai nemzetközi földtani tanácskozásra

1 tz/tm/m/vg

1965. augusztus 31.

dr. szádeczky-kardosa elemér akadémikus vezetésével 16 magyar tudós vesz részt a kárpát-balkáni nemzetközi földtani egyesülés szeptember 1-16 között szófiaiában tartandó 7. ülészakán.

a magyar szakemberek elutaztak a bolgár fővárosba. /mti/

-3-

bb 4. országsszerte felkészültek a tanévnyitásra - befejezödték az iskolatatarozások - csökken a képesítés nélküli pedagógusok száma

ö vid pr tr vm zs

1965. augusztus 31.

a tanév kezdésre szerte az országban felkészültek az iskolák és a pedagógusok - jelentik az mti megyei tudósítói.

szabolcs-szatmár megye tanintézeiben kétszázötvenöt fiatal pedagógus kezd meg működését, száznolcvan az általános, 35-en pedig a középiskolában tanítanak majd, az új tanévben egyetlen képesítés nélküli nevelőt sem alkalmaztak a szabolcsi iskolákban, a dunántúli legnagyobb általános iskolai diákotthonát rendezték be a zala megyei bázakerettyén, a korszerű épületben a környék kisközségeinek 80 diákjáról gondoskodnak, befejezödték a zalaegerszegi újváros 16 tantermes napköziotthonos iskolájának építése is, így a megyében a többi bővítéssel együtt 26 új tanterem enyhíti az iskolák zsufoltóságát.

az idén 25 millió forintot költöttek a komárom megyei iskolák felújítására, tatarozására, a tatabánya-újvárosi gimnázium építését a lakosság jelentős társadalmi munkával segítette, az összefogás eredményeként mind a 13 tanteremben megkezdhetik a tanítást, a megyében egyedül mocska községben nem fejezik be az iskolabővítést tanévkezdésig, itt ugyanis az építők csak az év végére ígérk az átadást.

községfejlesztési alaphól, illetve társadalmi munkával készült el a baranya megyei bogádmindszenten és vajsziön négy-négy, magyarszéken pedig hat tantermes általános iskola, készen várja a tanévnyitót az árvíz-rongálta dunafalvi iskola is, amelyet az építők soron kívül állítottak helyre.

veszprém megyében az idén 1.576 tanterem áll a diákok rendelkezésére - tizennyolccal több, mint az elmúlt évben, a megyében örvendésen nő a szakközépiskolákban tanulók száma, a tavalyi, mintegy hatszázzal szemben most ezernél több diák kezd meg tanulmányait szakmát is adó középiskolában.

kaposvárrott az ország egyetlen cukoripari technikumban ösztöl 116 fiatal ismerkedik a cukorgyártás fortélyával, újdonság, hogy az ugyanitt működő élelmiszeripari tanulóiskola kihelyezett konzervipari osztály indit szigetvárrott, székesfehérvárrott a város legmodernebb lakónegyedében, az ybl miklós telepen elkészült egy új általános iskola és egy új gimnázium 12-12 tanteremmel.
/folyt.köv./

/bb 4. országsszerte...1.folyt./vm

a nyolc-nyolcmillió forintos beruházással létesített iskolákban korszerű műhelytermek, jól felszerelt szertárak és klubhelyiségek is várják a diákokat.

befejezödték a tatarozások borsod megye 44 általános és 23 középiskolájában is, a megyében javítják a fiatal pedagógusházaspárok lakáshelyzetét; a tanács - a művelődésügyi minisztérium támogatásával - eddig husz kényelmes otthont vásárolt számukra, többek között szikszén, mezőcsáton, kiscgyörben és cigándon.

szolnok megye nagykiterjedésű tanyavilágában újabb öt, ugynevezett tanyai kollégium került tétő alá, az újszerű oktatási intézmények tiszavárkonyban, kunszentmártonban, kétpón, turkevén és jászapatiiban mintegy 200 gyermeknek nyújtanak kényelmes otthont.

békés megyében megnöött az érdeklődés a szakközépiskolák iránt, az idén husz olyan első osztály indul, ahol a gimnáziumi tárgyak mellett különböző szakmákat is elsajátítanak a diákok, heves megyében szeptembertől háromszázal növekszik az óvodai helyek száma, a megye óvodáiban több mint 4.500 gyermeket gondoznak majd, emelkedett a középiskolai kollégiumok befogadóképessége is: azokban csaknem 11.000 diáknak biztosítanak gondtalan tanulási feltételeket.

bács-kiskun megyében a vakáció idején a megye tiz községének 14 iskolájában nagyobb tatarozási munkákat végeztek, kecskeméten új nyolctantermes gyógypedagógiai iskola épült, több tanteremmel bővítették a megyeszékhely hosszú utcai általános iskoláját, madarason pedig 70 kisdíákot befogadó napköziotthont adtak át rendeltetésének./mti/

bb 6. az új tanévre is érvényes a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásáról szóló rendelkezés

1 vt hné vm zs

1965. augusztus 31.

a művelődésügyi miniszter még a múlt évben átmeneti jellegű rendelkezést adott ki a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásáról, a korábbi utasítás hatályát - tekintettel az egyes helyeken még meglehető pedagógushányra - kiterjesztették az 1965/1966-os tanévre is, a rendelkezés értelmében a művelődésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó alsó- és középfoku oktatási intézményeknél foglalkoztatott, szakképzett nyugdíjas pedagógusok korlátozás nélkül megkapják nyugdíjukat, ha a havonkénti díjazás övönöknél nem haladja meg a 720, tanítóknál a 800, főiskolát végzett tanároknál a 900, egyetemi végzettségű tanároknál a 950 forintot./mti/

bb 7. az árvizkárosultak egy része szeptember 1-s után is a korábban igénybevevő tantermekben marad

1 vt/tm/m/zs

1965. augusztus 31.

mint ismeretes, az árviz idején az illetékes hatóságok a rászorultak elhelyezésére több mint 280 iskolai tantermet vettek igénybe. a tanácsok az árviz által tönkretett lakások tulajdonosai többségének már megfelelő otthont biztosítottak, a lakás céljára átmenetileg rendelkezésre bocsátott tantermek közül 78-ra azonban szükség lesz szeptember elseje után is.

a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint a tanítást szeptember 1-én az érintett iskolákban is megkezdik. az illetékes tanácsok művelődésügyi osztályai az oktató-nevelő munkát úgy szervezik meg, hogy átmenetileg növelik a váltakozás mértékét, s így a tantermek igénybevételéből adódó helyhiány nem okoz különösebb fennakadást a tanításban. /mt1/

...

-6-

bb.8. szeptember 1-től 40-45 százalékkal olcsóbban hozzák forgalomba a szovjet fényképezőgépeket

1/kf/kf/a/La

1965. augusztus 31.

az ofotért vállalat sajtótájékoztatója örvendetes hírt közölt a vásárlókkal, elsősorban a fényképezés kedvelőivel, a fotó amatőrökkel: mintegy 40-45 százalékkal leszállították a szovjet gyártmányú fényképezőgépek árát. a szeptember 1-én, életbelépő nagyarányú árleszállítást az tette lehetővé, hogy ebben az évben a szovjetunióban is csökkentették a fényképezőgépek árát - export árát is - s ennek megfelelően olcsóbban kaptuk ezeket a cikkeket. eddig is kedveltek voltak hazánkban a szovjet fényképezőgépek, amelyek most az új, hozzáférhetőbb árszinttel bizonyára még kelendőbbek lesznek.

néhány típusú fényképezőgépből nagyobb mennyiség érkezett, s szeptember 1-től ezek már olcsóbban kaphatók:

a zenit 3 m indusar, tokkal,	1980 forint helyett 1 400 forintért
a zenit 3 m helos, tokkal	2680 forint helyett 1800 forintért
a zorkij 4, tokkal	2980 forint helyett 1700 forintért
a zorkij 6, tokkal	1680 forint helyett 950 forintért
a fed 3, tokkal	2180 forint helyett 1200 forintért

ugyancsak leszállították a

szmena 8-at 605 forintról 330 forintra,
a ljubitelj 2-öt 585 forintról 300 forintra
a kijev 4-et 4700 forintról 2400 forintra
a kijev 2-öt 4 180 forintról 2100 forintra és a
sport 3, nyolcmilliméteres/filmfelvévőt 1200 forintról 800 forintra. ezek a fényképezőgépek várhatóan még szeptemberben megérkeznek és forgalomba kerülnek.

a szovjet fényképezőgépekből elsősorban az ofotért szaküzletei tartanak teljes választékot, de árusítják az áruházak, a nagyobb forgalmú kulturcikk boltok. a később érkező olcsóbb típusok viszont valamennyi fotocikket árusító boltban megtalálhatók lesznek majd. a leszállított áru szovjet fényképezőgépek közül az 1 000 forint értékűek és az annál magasabb áru gépek természetesen otp hitelre is kaphatók. a vásárlást igyekeznek megkönnyíteni azzal is, hogy előjegyzéseket vesznek fel - amelyeknek biztosítására előleget is elfogadnak - a szeptemberben beérkező fényképezőgépekre. ha valamelyik típusú gép kifogy, az újabb szállítmány beérkezéséig, ugyancsak vesznek fel előjegyzéseket az ofotért üzletei.
/ folyt.köv./

8.00/Lm

- 7 -

bb.8./ szeptember 1-től..... folyt./a

somogyi béla, az ofotért igazgatója elmondotta, hogy ebben az évben mintegy 30 000- 35 000 szovjet fényképezőgép érkezik. az ismerttetett típusokon kívül például fénymérős és távolság-mérős fed 4, valamint fed 10. várhatóan karácsonyra forgalomba kerül a skolnyik elnevezésű, kezdőknek és gyermekeknek szánt olcsó, 90-100 forintos, box gép is. újdonság lesz még a lada, 8 milliméteres gumioptikás és a neva 2, 3 optikás keskeny film-felvevőgép. ezeket a gépeket, majd később szovjet gyártmányú egyéb fotócikkekét, ugyancsak 40 százalékkal olcsóbban hozzák forgalomba./mti/

bb.9. november végére befejezik a bartók béla uton a villamosvágány korszerűsítését

i/hbj/gg/a/vg

1965. augusztus 31.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága még 1962-ben elrendelte a bartók béla uti villamospálya korszerűsítését. itt is, éppen úgy, mint a nagyköruton és a kisköruton végig, beton-hosszgerendákra került, illetve kerül a villamossín.

1962-ben a gellért tér - mórlicz zsigmond körtér, 1963-ban a mórlicz zsigmond körtér, kosztolányi dezső tér, 1964-ben a kosztolányi dezső tér - hamzsabégi ut között ujtolták fel a villamosvonalat, az idén pedig a hamzsabégi utvasut utca között hozzák randbe, s ezzel be is fejeződik a bartók béla ut villamos pályájának teljes korszerűsítése.

a szakemberek szerint november végére készülnek el a teljes felújítással, s a korszerűsítés után legalább tíz esztendeig nem kell megbolygatni a pályát./mti/

--

8.26/- szb

-8-

bb 10. elkészült az első 150 megawattos turbógenerátor

sl/tr/s vg bs

1965. augusztus 31.

a ganz villamossági művekben elkészült az eddigi legnagyobb teljesítményű - 150 megawattos - turbógenerátor, amit a dunamenti hőerőműben helyeznek majd üzembe. ebben a legújabb erőműben összesen 600 megawatt teljesítményű áramfejlesztő gépeket szerelnek fel, három 150 megawattost és ugyanannyi 50 megawattost. az 50 megawattos generátorok és turbinák gyártásának hazánkban is hagyományai vannak, ezek előállítására nem okoz nagyobb gondot a magyar iparnak, 150 megawattos gép azonban most készült először, mégpedig a leningrádi elektroszila gyár dokumentációjának alapján. a biztonság kedvéért egy teljes 150 megawattos gépegyeséget vásároltunk a szovjetuniótól generátorral, turbinával és kazánal. ezek a gépek már magyarországon vannak.

a dunamenti hőerőmű három 150 megawattos generátorából tehát csak kettőt kell itthon elkészíteni, ebből az egyiknek a szerelése fejeződött be, a másikat jövőre gyártja a ganz villamossági művek. a gyártásnál a legkorszerűbb víz- és hidrogénhűtéses eljárást alkalmazták, amely a hagyományos léghűtésnél sokkal hatásosabb. a gép jóval kevesebb energiát fordít saját üzemben tartására, s jobb hatásfoka miatt a berendezés mérete nem sokkal nagyobb, mint a 100 megawattos generátoré. az álló- és forgórész súlya így is eléri a 185 tonnát.

a generátorhoz tartozó turbina gyártására egyelőre még nem tud vállalkozni a magyar ipar, ezt a szovjetuniótól vásároljuk, később azonban a láng gépgyár az ilyen nagy teljesítményű áramfejlesztők gyártására is rátér./mti/

bb 11. figyelmetlenül hajtott, gázolt - egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték

bc/hné/s zs bs

1965. augusztus 31.

ifj. juhász pál, tűzelőtelevi árukihordó csemé határában lovaskocsival szemet szállított. oldalra figyelt s nem vette észre, hogy a kocsi előtt egy fiatal fiú halad, aki alaposan felöntött a garatra. a fiú ittassága miatt elesett, s a kocsi keresztülment rajta. az ut nagyon rossz, hepehupás s így a hajtó nem vette észre, mi okozta a zökkenést. a szerencsétlen fiú olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.
/folyt.köv./ m
9.03/a

- 9 -

bb 11./ figyelmetlenül hajtott..../ 1.folyt./s

a pestvidéki járásbírósa íj. juhász pált - figyelembe véve, hogy a baleset jelentős részben az elhunyt hibájából következett be - egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-. -

bb 12. készülődés a szüretre

kf/s vg bs

1965. augusztus 31.

a magyar állami pincegazdaság pincészetei már teljes erővel készülődnek a szüretre, az átvételi helyeket kitakarították, felújították a szőlőfeldolgozó berendezéseket, nagy erővel javítják, kezelik a hordókat, több pincét korszerűsítettek s ötven új fejtőberendezést szereltek fel.

a magyar állami pincegazdaság mintegy 80 millió forint felhasználásával 320 000 hektoliterrel bővíti tárolóterét s ezzel együtt összesen 2,3 millió hektoliter bor befogadására lesz képes. befejezéshez közeledik egyebek között tiszakécskén és kiskunmajsán a 32 000-32 000 hektoliteres, szabadbattyánban és csátalján pedig a 16 000-16 000 hektoliter befogadóképességű cementtartályos pincék építése, s ezeket a szüretig, szeptember 30-ig átadják rendeltetésének, az ország egyéb helyein létesülő hasonló nagyságu új pincék építése ugyancsak a terv szerint halad, egyedül a csengődi 16 000 hektoliteres pince építésénél mutatkozik elmaradás: a 31. számú építőipari vállalat csak most kezdett hozzá az alapozáshoz, ha az év végéig be is fejezik a munkát, az idén már nem tudják használni ezt a jelentős tárolóteret.

a felkészülés során 40 horizontális prést is kaptak a pincészetek, s így összesen 250 000 mázsával több szőlő feldolgozására lesz lehetőség. a magyar állami pincegazdaság a tároló és feldolgozó kapacitás bővítésének, az átvételi hálózat jobb megszervezésének, s az egyéb műszaki intézkedéseknek az eredményeként azt ígéri, hogy az elmúlt évekhez képest az idén sokkal zökkenőmentesebben bonyolítja le a szüreti átvételt./mti/

-. -

9.05/s

- 10 -

bb. 13. új, egyszerű eljárás a rakétapályák kiszámítására

1/tz/hné/a/vg

1965. augusztus 31.

új, egyszerű eljárást dolgozott ki dr. Kurucz Andor egyetemi tanársegéd a rakétapályák matematikai vagy mértani úton való megszerkesztésére.

módszere alkalmazásához elegendő ismerni egy adott pillanatban a rakéta sebességét és a földtől való távolságát, tehát viszonylag könnyen megszereshető adatokat, ezekből már ki lehet számítani, vagy meg lehet szerkeszteni a mesterséges égitest kör-, ellipszis-, vagy parabola-pályáját, a fellövés helyének és irányának ismeretében pedig azt is meg lehet állapítani, hogy mikor, milyen helyzetbe - például a földnek mely pontja „fölé”, - érkezik a rakéta, a módszer egyaránt alkalmazható az egyfokozatú és a többlépcsős rakéták esetében.

eddig csak hosszú, bonyolult, nagy matematikai felkészültséget igénylő integrál- és differenciál-számításokkal lehetett eljutni ahhoz az energia-integrálnak nevezett képlethez, amely a kulcsot adja ezeknek az adatoknak a kiszámításához. dr. Kurucz Andor módszerével viszont az egész számítás - az alapvető kiindulástól az eredményig - egyetlen lépésben sincs szükség a négyzetgyökvonást meghaladó matematikai ismeretekre.

módszerét, amelynek ismertetése a fizikai szemle legújabb számában jelent meg, tulajdonképpen az egyetemi hallgatók asztronautikai oktatásának segédeszközeként dolgozta ki, de igen jól felhasználhatják az amatőr csillagászok is, könnyen kiszámíthatják vele, mikor, hova kell irányítaniok távcsövüket, ha valamilyen mesterséges égitestet szeretnének „lencsevégre” kapni./mti/

-. -

9.10/s

- 11 -

bb. 14. az ár-és belviz sújtotta területeken eddig 230 újjá-
épülő lakóház falazását fejezték be - kielégítő a helyreál-
lítás üteme

1/sb/gg/a/vg

1965. augusztus 31.

az idei nagy áradások, esőzések és belvizek - a megyei tanácsok felmérése alapján - összesen 4392 lakóépületet rongáltak meg az országban. több épület sérült meg, mint amennyit az előzetes felméréskor jelentettek. sok ház fala ugyanis csak később, a víz visszahúzódása után, a talajnedvesség csökkenésével járó kisebb földmozgás következtében repedezett meg. a súlyosan megrongálódott személyi, vagy tanácsi tulajdonban levő házakból 975-öt nem lehet helyreállítani. ezeknek az épületeknek tulajdonképp része a legveszélyesebb helyen, a gyakran víz alá kerülő hullámtérben állt. most másutt, biztonságos területen építik az új házakat és nem engedélyezik a hullámtéri terület beépítését.

a legtöbb ár-és belviz épületkárt szenvedett vas megyében a leggyorsabb az újjáépítés. kisz építőtáborok és társadalmi brigádok is segítettek a munkát. így elkészült már 320 épület tervdokumentációja. a helyre nem állítható épületek pótlására eddig 275 új ház építését kezdték meg és máris tető alá került 85 épület. ezenkívül 75 házon befejezték a falazási munkálatokat és 10 árvízkárosult család új otthona pedig már elkészült. győr és baranya megyében 18, illetve 41 új ház építése tart a befejező munkálatoknál. országosan eddig mintegy 500 ház újjáépítése kezdődött meg, amelyből 230 épület fala már megépült és jelentős része tető alá került.

a megrongálódott, de helyreállítható épületek könnyebb sérüléseinek kijavításához sok helyen a rendelkezésre álló otp-kölcsönt sem igénylik a károsultak és saját erőből végzik el a munkálatokat. vas megyében a helyreállítási munkák legnagyobb része befejeződött, s 745 sérült épület tulajdonosa közül mindössze 123 vett fel otp kölcsönt. az építésügyi minisztérium szakigazgatási főosztályának szakemberei szerint országszerte kielégítő a helyreállítás üteme és nagyobb fennakadás ezután sem várható. a belkereskedelmi minisztérium eddig mintegy hatvanmillió forint értékű építőanyagot küldött soronkívül az ár-és belviz károsult területek tűzép telepeire és még csaknem 50 millió forint értékű anyag szállításáról gondoskodik. így az előírt határidőig, az év végéig mindenütt lakhatóvá tehetik a megrongálódott, vagy az újjáépülő házakat, befejezhetik a helyreállítási munkákat.
/mtl/

9.20/s

- 12 -

bb 15. nemzetközi felhőfizikai ankétot rendeznek budapesten

cs/sk/s ká la

1965. augusztus 31.

a magyar meteorológiai társaság szeptember 8-án és 9-én felhőfizikai tanácskozást rendez, amelyen a magyar szakembereken kívül szovjet, bolgár, csehszlovák és lengyel felhőfizikusok vesznek részt. a tanácskozáson összehangolják az európai szocialista országok meteorológiai kutató- munkáját. tanulmányozzák a természetes felhő - és csapadékképződés okait feltáró megfigyeléseket, a természetes folyamatok mesterséges módosítását célzó kísérletek eredményeit. többek között előadást tart az ankéton krasztanov professzor, a felhőfizika nemzetközileg elismert szakértője is./mtl/

..

bb 16. gárdonyi géza novellája amatőrfilmen

vid/tné/s fm bs

1965. augusztus 31.

újabb kisfilm forgatását fejezte be a kisvárdai járási művelődési ház amatőrfilmes csoportja. gárdonyi géza : a parasztlány című novelláját dolgozták fel. a külső felvételeket kisvárdán, anarcon, szabolcsbákon készítették. az egyes epizódok eljátszására a helyszínen választották ki a szereplőket. a filmet bemutatják majd a járás községeiben./mtl/

..

bb 18. nagy ipari beruházások „premierje„ és főpróbái csongrádban

vid/lk/--s ki bs

1965. augusztus 31.

csongrád megye hat régi és új nagyüzemében jórészt ezekben a hetekben kezdik meg a termelést azok a modern hazai és külföldi gépek, berendezések, amelyek fő részei az együttesen több mint egymillió forintos beruházásnak. a „premiereken„ a hazaiakon kívül részt vesznek európa sok országának szakemberei, így például angolok, svédok, belgák, dánok és más nemzetiségű mérnökök, szerelők, akik sok helyen részt vettek a munkákban.

a szegedi textilkombinátban befejezéshez közeledik a mintegy félmillió forint értékű építkezési beruházás. a napokban készült el a leányotthon, a szövődében pedig a lánchengertároló. épül még az irodaház, a konyha és az étterem. közben már termel a régi fonoda mellett a 46.000 orsós új fonoda és az 1230 gépes új szövőde. a beruházásnak a közvetlen termelést szolgáló része tehát, lényegében befejeződött.
/folyt.köv./

9.25/s

- 13 -

bb 18./ nagy ipari beruházások..../ 1.folyt./s

Legfontosabb szakaszához érkezett dél-magyarország leg-nagyobb textilgyára, a szegedi kenderfonó mintegy százmillió forint értékű rekonstrukciója is. felépült az automatikus anyagmozgatásra berendezett bálarakatár, az új fonócsarnok, s teljes üzemmél termelnek az új, nagyteljesítményű fonó- és nyújtógépek.

a termelés első mozzanatainál tartanak a 150 millió forintos beruházással készülő nagyipari pozdorjalemezgyárban is. tíz külföldi szakember irányításával részben már felszerelték a különféle gépeket, az emeletnyi magas pozdorjatisztító-szárító és egyéb berendezéseket. a jelenlegi próbajáratás után a jövő hónap elején már anyagot is tesznek a gépekbe, a következő év elejétől pedig évente mintegy 90 millió forint értékű butorlapot készítenek a korábban tüzelésre használt kenderpozdorjából.

befejezéshez közeledik a szegedi műszaki gumigyár építkezése is. a legnagyobb szabású munka a nagycsarnok bővítése, amelynek költségét beruházási megtakarításból teremtették elő. az építkezés közben termelnek is, az idén a tervek szerint 180 millió forint értékű műszaki gumiarut gyártanak.

együttesen százmillió forintnál többbe kerül két nagy élelmiszeripari üzem, a szegedi szalámigyár és a szentesi baromfifeldolgozó rekonstrukciója. mindkettő elkészül az idén. a szalámigyár több év óta tartó felújítása, bővítése azt eredményezi, hogy a korábbinak kétszeresére növekszik az évi szalámitermelés.

a gyárfelújítások, bővítések néhány ezer új dolgozó munkába állítását is jelentik - bár sok helyen az automata berendezések többszörösen termelékenyebbek, mint a régiak, s viszonylag kevesebb munkaerőt igényelnek. végeredményben az idén nagy lépéssel halad előre csongrád megye iparosítása./mti/

..-

9.30/s

- 14 -

bb. 17. a nyári hónapokban több mint hatezren keresték fel a tokaji templommuzeumot

vidő/tné/a/fm

1965. augusztus 31.

borsod megye egyik idegenforgalmi érdekessége a tokaji templommuzeum. az egykori görögkeleti templomot az 1790-es években a községben letelepedett görög kereskedők társulata építtette. a műemlék jellegű épületet - amelyet vallási célokra már nem használtak - az elmúlt években a tanács megvásárolta és abban tokaj régészeti, történeti, valamint hegyalja szőlészeti és borászati emlékeit helyezték el.

a helytörténeti muzeumban számos értékes emléktárgyat őriznek. így többek között egy 1700-as évből származó, kézzel faragott bálványprést, amelyen 2. rákóczi ferenc fejedelem címere látható. a kiállítás bemutatja tokaj város különböző pecsétjeit 1701-től napjainkig, az egykori királyi kiváltságlevelek másolatait, valamint a hegyalján használt hajdani szőlőművelő és borászati eszközöket. az értékes és látványos kiállítást nemcsak a községben átutazó kirándulók keresik fel, hanem az idén már a külföldiek is, fel-fedezték, amióta a tiszaparti kemping megnyílt, angol, francia, csehszlovák, lengyel, nyugatnémet, svéd és finn vendégek jegyezték be elismerő sorokat a muzeum emlékkönyvébe. így a kis muzeum az idei nyáron érte el a legnagyobb látogatottságot: az elmúlt öt hónapban a gazdag kiállítási anyagot több mint hatezren, közöttük mintegy négyszáz külföldi tekintette meg./mti/

..-

bb. 19. ifjúsági űrjáratok a székesfehérvári építőknél

vid/tné/a/ki

1965. augusztus 31.

a fejér megyei építőipari vállalat kiszistái nemrég ifjúsági űrjáratokat szerveztek. a technikusokból és szakmunkásokból álló űrjáratok munkaidő után rendszeresen végigjárják az építkezéseket. összegyűjtik a kallódó anyagokat, szerszámokat és a megrongálódott alkatrészeket, a kisebb hibákat pedig a helyszínen, társadalmi munkában, kijavítják.

az űrjáratok máris jó eredményeket értek el. a rendszeres ellenőrzés hatására fokozódott a gondosság, a dolgozók jobban vigyáznak a szerszámokra és takarékosabban bánnak az építkezési anyagokkal, javult a szerelők munkája is, mert a fiatalok még a víz-és gázvezetékek szerelését is ellenőrzik./mti/

..-

9.35/s

- - 15 -

bb. 20. szeptember végére elkészül az edelényi tbc gyógyintézet

vid/Lk/a/ki

1965. augusztus 31.

rövidesen új kórházzal gazdagodik a borsodi iparvidék. edelény községben befejezéshez közelodik a 300 ágyas tbc gyógyintézet építése. a 27 000 légköbméteres, háromemeletes épületben 75 négyágyas betegszobát alakítottak ki. a földszinten kap helyet a nővérszállás, a különböző vizsgálók és röntgenszobák, az első emeleten pedig a száz személyes étterem a hozzá tartozó konyhával. a fekvőbetegek részére is innen szállítják majd liften az ebédet az emeletenkénti tálalókba. a harmadik emeleten félig, valamint teljesen nyitott fektetőket rendeznek be. az intézetet korszerű berendezésekkel látják el. az épület nyugati és északi oldalán erdősávot telepítenek. az új kórház átadását szeptember végén kezdik meg a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói és abban a jövő év elején kezdik meg a gyógyítást./mti/

bb. 21. kilencszáz hektár új erdő a tiszta mentén

vid/kz/sk/a/La

1965. augusztus 31.

szolnok megyében megkezdődött az őszi erdőtelepítések, felújítások előkészítése. a közép-tisza vidékén csaknem 900 hektárnyi területen ültetik el a facsemetákat. a legtöbb problémát a jászberény melletti 900-1000 hold nagyságú, ugynevezett „jász-homok” okozta. ez a terület még ma is futóhomok jellegű, mezőgazdasági művelésre szinte teljesen alkalmatlan. szőlő- és gyümölcs telepítésre a nagy költségek miatt népgazdasági szempontból jelen pillanatban nem alkalmas. a különböző nézetek között kompromisszum született - egy vágásfordulóra erdőt kap a futóhomok. akác kerül a laza talajba -, amely nitrogén-gyűjtő hatásánál fogva megjavítja a talajt és 20-25 év múlva a belterjes kulturáknak adja át a helyét. a „jász-homok” megkötése mellett nagy területen erdősítenek a tiszafüredi, a kisújszállási és a szolnoki gazdaságok is./mti/

9.41/s

- 16 -

bb 23. gépesítik a bányaidomkö gyártását a komáromi épületelemgyárban

vid/Lk/-s ki bs

1965. augusztus 31.

a komáromi épületelemgyárban a szénbányák részére évente három és félmillió bányaidomkővet gyártanak. a 24-26 kilogramm súlyú betonelemek készítése nehéz fizikai munkát igényel, ezért most félautomatikus berendezést helyeztek üzembe. az új betontömörítő gép percenként nyolc bányaidomkővet készít. rövidesen munkába állítják a második ilyen gépet is, s ezzel a legnagyobb erőlkifejtést igénylő fizikai munkákat megszüntetik./mti/

bb 24. megteltek az állami magtárak békés megyében

vid/kz/sk/s La

1965. augusztus 31.

békés megye közös gazdaságai a kedvezőtlen, szeszélyes időjárás ellenére a tervezettnél több gabonát takarítottak be az idén. a meglévő magtárak kevének bizonyultak, s ezért az üzemek - a terményforgalmi vállalattal kötött bértárolási szerződés alapján - maguk is részt vesznek a tárolásban. a megye állami és szövetkezeti gazdaságai eddig együttesen 2500 vagon kenyér- és takarmánygabona tárolását, illetve kezelését vállalták el. a tárolási nehézségeket azonban még ez sem oldotta meg. sokhelyütt szükségeltárolókat vesznek igénybe. a mezőkovácsházi járásban ilyen célra használják a nagyméretű cirokszál-raktárakat, a gépállomási színeket. a megye nagylüzemei eddig együttesen 1500 vagon gabonát adtak át terven felül./mti/

bb 22. egymillió forint óvoda bővítésre

vid/tné/s fm bs

1965. augusztus 31.

a bács-kiskun megyei jánoshalma községben befejezték a néhány évvel ezelőtt elkezdett nagyszabású óvodabővítési munkát, amelyre egymillió forintot költött a helyi tanács. az épületet - amely mindössze néhány szobából állott - 17 helyiséggel bővítették. eddig csak 60 kisgyerekkel tudtak foglalkozni, most pedig már hat csoportban 180 óvodás napközi neveléséről, ellátásáról gondoskodhatnak./mti/

9.45/s 1022p.c

- 17 -

bb 25. ősszel tartják „premierjuket”, az új csillagvizsgáló berendezések szolnok megyében

vid/tné/s fm bs

1965. augusztus 31.

a tudományos ismeretterjesztő társulat szolnok megyei szervezetének csillagászati szakosztálya az ősszel ismét megrendezi a hagyományos csillagászati hetet. az amatőr csillagászok programja minden eddiginél színesebb, változatosabb lesz, s az egész megyére kiterjed. számos bemutató, előadást rendeznek majd a három éve működő szolnoki csillagóban. itt mutatják be elsősorban a két szputnyik-megfigyelő távcsövet, amelyeket tudományos megfigyelő munkára kaptak a szolnokiak. a két nagy látószögű berendezéssel párhuzamosan végeznek majd megfigyeléseket.

az ősszel tartják „premierjuket”, az új csillagvizsgáló berendezések is. a szolnoki cukorgyár és a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár ugyanis az uránia csillagvizsgáló segítségével - társadalmi munkában - tíz darab hordozható távcsövet készített. a berendezéseket a falusi és a városi művelődési otthonok csillagászati szakköreinek ajándékozták, amelyek az ünnepi héten ugyancsak számos előadást tartanak a csillagászat iránt érdeklődőknek./mtl/

bb 27. négyszázmillió forint az állattenyésztésre - kétéves majorfejlesztési tervet készítettek a bács megyei közös gazdaságok

vid/kz/sk/s ká la

1965. augusztus 31.

kétéves - 1966-1967-re szóló - majorfejlesztési tervet dolgoztak ki a bács megyei közös gazdaságok. a program szerint az előző két évinél kétszeres 100 millió forinttal többet, összesen 400 millió forintot költenek ez idő alatt az állattenyésztő központok fejlesztésére. a kijelölt majorokban 44 új, nagy befogadóképességű istálló, 12 növendékszállás, illetve borjunevelő épül. a sertés- és juh-tenyésztő telepek többek között 41 fiastatóval és 34 hizlaldával bővülnek. a vidék nagyhirű juhászatának fejlesztésére együttesen 5,2 millió forintot fordítanak. tizennégyezerhatszáz juh elhelyezésére elegendő új hodály épül.

a kétéves majorfejlesztési terv figyelemreméltó része az erdő- és munkagépek elhelyezését biztosító nagyarányú gép-és gépjármű építés. erre a célra összesen 18 millió forintot irányoz elő a terv. a pusztai majorok villamosítására, bekötőutak építésére 32 millió forintot költenek majd. fontos helyet kapott a programban a kertészetek hiányzó járulékos beruházásainak pótlása. a szőlő, gyümölcs- és zöldségtermesztő üzemágak együttesen 260 új létesítményt kapnak a következő két évben. felépül többek között hét szőlőfeldolgozó üzem. a növényvédelmi munkák, illetve a szőlőskertek vizellátásának költségeit 3,3 millió forintban szabták meg./mtl/

9.52/s 10¹⁰ Arc

- 18 -

bb. 26. két új bánya tatabányán

vid/tné/a/ki

1965. augusztus 31.

a tatabányai szénmedence ismét két új bányával a 15/c-vel és 15/c-3-assal gazdagodik. bár még mindig a két bányában dolgoznak az aknamélyítők, építik a földalatti vágatokat és térségeket már szén is küldenek a felszínre. a 15/c-ben munkához kezdtek az első szénelő csapatok, s a másik bányában is rövidesen megkezdik az üzemszerű termelést.

az egymás szomszédságában fekvő, jóminőségű barnaszéntelepekkel rendelkező bányáknál új módszerrel gondoskodnak a biztonságos bányászatról. az új aknák területe nagyon vízveszélyes, a széntelepek védőrétegei a terület nagy részén hiányoznak. ezért már jó előre, az aknák építésével egyidőben gondoskodnak a meglepetésszerű vízbetörések megelőzéséről. egy aknát mélyítenek a szénterület legalsó pontjára, s innen kiindulva vízcsapoló vágatrendszert hajtának ki a vízveszélyes alapkőzetben. az így fakasztott vizet az aknán keresztül nagyteljesítményű szivattyúkkal nyomják majd a felszínre. ezzel az előzetes, tervszerű „csapolással” megszabadítják a nagymennyiségű víztől az alapkőzetet, s a bányászok száraz munkahelyeken, biztonságban dolgozhatnak.

a vizet már lemélyítették, s körülbelül két év múlva, mire az új bányákban már nagyarányú lesz a termelés, megkezdik a vízszint mesterséges süllyesztését./mtl/

9.55/s 10²⁰ Arc

- 19 -

bb. 28. részletes terv készül a várnegyed és környéke távlati fejlesztésére

t/hl/lk/a/bs

1965. augusztus 31.

Az 1. kerületi tanács keddi ülésén megtárgyalta a várnegyed és környéke távlati fejlesztésének irányelveit, amelyek a továbbiakban alapul szolgálnak majd a kerület öt-éves, illetve éves tervfeladatainak végrehajtásához.

A távlati program a fejlesztés különböző területein a környék földrajzi adottságaitól és a lakosság számának várható alakulásából indul ki, a lakásépítési terv például a népesség mintegy 20 százalékos növekedésével számol a távlati időszakban, figyelembe veszi továbbá, hogy a hegyes-dombos kerület lakótelepi építkezésre nem alkalmas. A naphegy és a gellérthegy villanegyedében főként társasházakat emelnek majd, a várnegyedben a műemléki sajátosságok szabják meg az építkezés módját, s csupán a vizivárosi és a krisztinavárosi foghíjakon emelkedhetnek majd magasabb épületek, esetleg toronyházak. Itt kapnak egyébként helyet a fontosabb közintézmények is. Végeredményben a kerületben mintegy 8 300 lakószoba épülhet, körülbelül kétezer helyiség bontása ellenében. Nagy gondot fordítanak majd a meglévő lakások megóvására, s a következő években ötven, majd fokozatosan hatvan százalékra növelik a felújításra kerülő épületek arányát.

A kerületben igen fontos feladat a korszerű utahálózat kialakítása. A felújításokon, átépítéseken kívül a többi között rendezni kell a batthyány teret, a clark ádám teret, a krisztina körutat, és más forgalmasabb közlekedési csomópontokat, s egyidejűleg megfelelő számú parkolóhelyet és garázst kell építeni. A vár közlekedését részben autóbusszjáratokkal, részben a dőzsa térről felvezető gyorsjáratu lifttel oldják meg. A tömegközlekedés lebonyolításában nagy jelentősége lesz a kerületet érintő gyorsvasuti hálózat keletnyugati földalatti vonalának, amelynek végállomása a déli-pályaudvarnál lesz.

/ folyt.köv./

10.30/- szb 1145 Pnc

bb. 28./ részletes..... folyt./a

A távlati terv időszakában bővítik, korszerűsítik majd az egészségügyi intézményeket is. A kerület centrumában - valószínűleg a pauler utca környékén - hatvanezer lakos ellátására alkalmas rendelőintézet létesítését javasolják 36 orvosi munkahellyel, itt lesz fogorvosi és iskolaszakorvosi rendelő is. A bölcsődei hálózat lényeges fejlesztését is tervezik.

Az oktatás fejlődésének irányát is hosszabb időre jelöli ki a tervezet. Az óvodai helyek számát csaknem háromszorosára akarják növelni, s különböző idegen nyelvű óvodai típusok kialakítását tűzik feladatul. Az általános és középiskolai tantermek számát a meglévő 164-ről 218-ra akarják emelni, a petőfi gimnázium épületére emeletet húznak, növelik az előadótermek, a nyelvi-és műhelytermek számát.

A földrajzi tagoltságnak megfelelően körzetenként más-más típusu üzletekből alakítják ki a kerület kereskedelmi hálózatát. A várnegyedben a műemléki környezet és a rendkívül nagy idegenforgalom miatt inkább egyedi boltok és vendéglátóipari egységek létesítése látszik célszerűnek, a vizivárosban kétszázal, a hegyvidékeken több mint százal növelik a kereskedelmi aladóhelyek számát. A népművelési klubokat vendéglátóegységgel látják el, a belkereskedelmi minisztérium pedig - az idegenforgalmi igények kielégítésére - a régi illetményhivatal helyén szálló építését tervezi.

Többféle elgondolás van a népművelés fejlesztésére is. A vári palotában például országos kulturális központot létesítenek, ahol több mint tíz művelődési intézménynek adnak otthont. A többi között itt kap helyet az egykori várszínház 600 férőhelyes utóda is./mti/

10.40/a 12-Pnc

- 20 -

bb 29. közlekedési balesetek

lk/s bs

1965. augusztus 31.

a x. kerület, kereszturi ut 78. szám előtt az autóbuszmegállóban a 67-es autóbusz alá került sándor jánosné 64 éves nyugdíjas budapesti lakos. az idős asszonyt súlyos életveszélyes állapotban szállították kórházba, ahol rövidesen meghalt. a baleset okainak tisztázására vizsgálat indult, dancsó lászló 31 éves autóbuszvezető gyáli lakost és szegedi lászlóné 20 éves autóbuszvezető, gyáli lakost őrizetbe vették.

a xi. kerület, vasut utca 1. szám előtt a villamosmegállóban báza ferenc 45 éves kőműves fellépett a mozgásban lévő 18-as villamosra s visszaesett. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a x. kerület, gyömrői ut és az ujhegyi utca kereszteződésénél tóth károly 55 éves monori lakos szabálytalanul ment át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. tóth károlyt és horváth károly 24 éves rádiótechnikust, a motorkerékpár vezetőjét súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a viii. kerület, losonczi utca 22. szám előtt adamát gyuláné 57 éves budapesti lakos szabálytalanul ment át az uttesten és egy tehergépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

--

bb 30. elkészült salgótarján harmadik nyolcemeletes toronyháza

vid/lk/s ki bs

1965. augusztus 31.

újabb toronyházzal gazdagodott salgótarján épülő városközpontja. a pécskő utcai északi soron elkészült és kedden átadták a város harmadik nyolcemeletes korszerű toronyházát, amelynek tetőzetét nyitott napozó terasznak képezték ki. a harminchat lakásos épületet hamarosan birtokukba veszik a lakástulajdonosok. ezzel az épülettel együtt az idén eddig száz lakást adtak át salgótarjánban. az év végéig még kétezár lakás készül el./mti/

--

12.10/a

- 22 -

bb 31. a bm határőrserg

zs/gg/s zs bs

1965. augusztus 31.

vasárnap tiltott határátlépés miatt őrizetbe vette richard lack osztrák állampolgár bécsi lakost. lack a határátlépést azzal indokolta, hogy eltévedt. a magyar hatóságok richard lackot hétfőn átadták az osztrák hatóságoknak./mti/

--

bb 32. dr. lászló imre egyetemi tanár,

gk/s zs bs

1965. augusztus 31.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem népgazdaság tervezése tanszékének vezetője párizsba utazott, ahol a francia gazdasági tervezést és a tervező intézetek munkáját tanulmányozza./mti/

--

bb 33. átadta megbízólevelét az új angol nagykövet

t/bc/tr/a/zs

1965. augusztus 31.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta sir alexander francis-morley rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, péter jános külügyminiszter, kovács imre vezérőrnagy és csaba ferenc, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

a nagykövet megbízólevele átadásakor mondott beszédében többek között hangoztatta:

/ folyt.köv./

12.55/a

- 23 -

12.55/a

bb. 33./ átadta..... 1. folyt./a

- elődöm budapesti szolgálatának ideje alatt országaink kapcsolatai fejlődtek. évről-évre bővült a kereskedelmi és kulturális csere, a két ország miniszterai között értékes találkozások jöttek létre, s országainkból mind többen látogatnak el egymáshoz. péter jános miniszter ur legutóbbi londoni látogatását kormányom és magyarország számos hazámbeli barátja nagyra értékelte. úgy tudom, hogy michael stewart külügyminiszter ur nagy örömmel tekint magyarországi látogatása elé, amelyre a magyar kormány meghívása alapján kerül sor.

- teljesen világos előttünk: közös érdekünk, hogy kapcsolataink ily módon tovább fejlődjenek. biztosítani kívánom önt, erőmtől telhetően mindent megteszek, hogy hozzájáruljak ehhez a fejlődéshez és tovább erősítsem a kormányaink és népeink közötti bizalmat és megértést. meggyőződésem, hogy ebben a munkámban számíthatok a magyar népköztársaság kormánya tagjainak támogatására és együttműködésére.

dobi istván válaszbeszédében hangsúlyozta:

- a magyar népköztársaság külpolitikáját az a törekvés vezérli, hogy megőrizze a békét és erősítse a népek közötti barátságot. meggyőződésünk, hogy a magyar népköztársaság és az egyesült királyság kapcsolatainak bővülése ezeket a nagy célokat szolgálja. mindez népeink és országaink közös érdeke. ennek megfelelően az utóbbi években kapcsolataink valóban kedvezően fejlődtek nemcsak gazdasági és kulturális, hanem politikai téren is.

- ebben a vonatkozásban mi is fontos állomásként értékeljük a magyar népköztársaság külügyminiszterének a közelmultban londonban tett hivatalos látogatását. az egyesült királyság külügyminiszterének várható budapesti látogatása és itteni tárgyalása további hasznos hozzájárulást jelenthet a világbékét veszélyeztető problémák megoldási módokainak felkutatásához.

- jóleső érzéssel hallgattam szavait nemes törekvéséről, hogy hozzá kíván járulni az országaink közötti kapcsolatok ápolásához, a kormányaink és népeink közötti bizalom és megértés erősítéséhez. biztosíthatom önt, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsától, kormányától és tőlem minden támogatást megkap magas megbízatása teljesítéséhez.

/ folyt.köv./

13.05/- szb

-24-

bb. 33./ átadta.....2. folyt./a

sir alexander francis-morley nagykövet ezután bemutatta az elnöki tanács elnökének a kíséretében megjelent h.m. carlessa nagykövetségi elsőtitkár, archibald rae cornock ezredes, katonai attasét, r.j.h. uprichard ezredes légügyi attasét, f.r.bruce kulturális attasét, f.a.b. ide nagykövetségi elsőtitkár, és c.b.dowds kisasszony nagykövetségi másodtitkár.

az elnöki tanács elnöke ezután szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

X X X

sir alexander francis-morley nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök tereén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

bb. 34. balesetelhárítási tanácskozás a fővárosi villamosvasutnál

t/kf/kf/a/vg

1965. augusztus 31.

kedden délelőtt a fővárosi villamosvasut akácfa utcai székházában megbeszélést tartottak a vállalat vezetői a forgalmi dolgozók képviselői és a forgalomirányítás legfőbb parancsnokai. a tanácskozáson fáskeri sándor vezérigazgató számolt be a villamosvasut baleseti helyzetéről, s az ezzel kapcsolatos feladatokról.

az elmúlt fél év alatt a fővárosi villamosvasutnál örvendetesen 6.6 százalékkal csökkent a balesetek száma. kevesebb volt a járműösszeütközés, a kisiklás és az üzemi baleset is. a további feladatokra figyelmezteti azonban a villamosvasut dolgozóit az a tény, hogy a számszerint kevesebb baleset súlyosabb következményekkel járt. villamosösszeütközések következtében például a múlt év első hét hónapjában 11 személy sérült meg, az idén 73, s ezenkívül nagyobb összeget kellett fordítani a megrongált járművek rendbehozására. a villamosvasut dolgozóinak a felelőségét hangsúlyozza az is, hogy több volt a gázolás, s e tragikus esetek nagyrésze a kijelölt gyalogátkelőhelyeken történt. az első félévben a villamosvasut 461 saját céllellenőrzése nyomán különböző szabálysértés miatt 832 dolgozót kellett figyelmeztetni és 354 mulasztót feljelenteni a vállalat vezetésénél. a statisztikai adatok szerint egy év alatt 130 olyan kocsi vezető akadt, aki négy, vagy még annál is több balesetet okozott.

a megbeszélésen hozott határozat elsősorban a forgalmi dolgozók és irányítók szakmai képzettségének, közlekedési szabályismeretének további fokozását célozza. ennek érdekében egyesek között a villamosvasutnál szeptemberben megkezdődik a kocsi vezető és forgalomirányítók közlekedési vetélkedő-sorozata, amely egyben mintegy előkészítő tanfolyama lesz a decemberben tartandó kresz vizsgáknak./mti/

13.15/a

- 25 -

bb 35. időjárásjelentés

tr szb

1965. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. augusztus 31-én kedden délután

ujból esők

a balkán félszigettől a kárpát medencén keresztül a balti tenger térségéig magasnyomású légköri képződmény húzódik, hajnali, kora-reggeli őszi jellegű ködökkel, jobbra nappali felhőképződéssel és csak szóróványos délutáni záporokkal. az északi tengeren és a brit szigeteken keresztül újabb hűvös óceáni léghullámok érkeztek kontinensünkre, nagykiterjedésű esők kíséretében. ugyancsak sokfelé esik az eső és helyenként viharos szelek fujnak, a fekete tengertől Leningrádig terjedő mintegy 300-600 kilométer széles területsávban. ettől keletre viszont száraz, az évszakhoz képest meleg az időjárás.

hazánkban tegnap a sopron-baja vonaltól délnyugatra, valamint a keleti megyékben alakultak ki záporok, zivatarok. általában 1-6 milliméter eső esett, a nap észak-keleten és délnyugaton 2-6, az ország középső részén 6-10 órán át sütött, a hőmérséklet 18-23 fokig emelkedett, ma hajnalra általában 6-11 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt hazánkban a déli megyékben jobbra derült, máshol változóan felhős, helyenként párás, ködös volt az idő. 11 órára a hőmérséklet az ország nagy részén 17-21 fokig emelkedett.

budapestén tegnap a hőmérséklet napi középértéke 17,3 fok volt, 2,8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vízének hőmérséklete síkfoknál 11 órakor 19 fok.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, holnap kevesebb napsütéssel. elsősorban nyugaton és északon újból esők. fokozatosan élénkülő déli-dényugati szél. az éjszakai lehülés mérséklődik, a nappali felmelegedés nyugaton és északon kissé csökken, máshol lényegesen nem változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-23 fok között.

a duna vízállása budapestnél 372 centiméter. /mti/

13.41/- szb

-26-

bb 36. félmilliárd forintos exportterv -túlteljesítés várható a nehéziparban

sl/sk/s vg bs

1965. augusztus 31.

dr. Lévárdi ferenc nehézipari miniszter kedden tájékoztatta a minisztérium és a nagyobb trösztök vezető munkatársait az első félév eredményeiről és a második félév feladatairól.

elmondotta, hogy a tárcához tartozó üzemek az év első felében valamennyi fő gazdasági mutatójuknak eleget tettek, s az előírásokat a tervezettnél 4000-rel kevesebb emberrel hajtották végre, csökkent az önköltség, a termelés a múlt év első feléhez képest hét százalékkal emelkedett, a tervezettnél 1,3 százalékkal nagyobb mértékben, s ez lehetővé tette, hogy 125 millió forinttal nagyobb értékű terméket adhattak át exportra, mint ahogy tervezték. a bányászat az árvíz okozta nehézségek ellenére eleget tett kötelezettségeinek, de az enyhe tél is hozzájárult ahhoz, hogy az ország szénkészlete megfelelő. egyes helyeken át is csoportosíthatták a munkát, s elsősorban a nagykalória értékű szenet termelő bányákban tartották fenn a magas termelési szintet. ennek tulajdonítható, hogy lényegesen javult a szén átlagos fűtőértéke. örvendetes, hogy a termelés megfelelő alakulásával egyidőben a fejtési, elővájási, biztosítási terveket is teljesítették, nógrád és várpalota kivételével jól haladt a vágathajtás is.

az energiatermelés szintén tovább fokozódott, különösen a lakosság kapott jóval több villamosenergiát, mint azelőtt. az év első felében egy-egy háztartás 206 kilowattóra áramot fogyasztott, 26 kilowattórával többet, mint tavaly az első félévben. mindenekelőtt a dunamenti, a tiszapalkonyai, a borsodi és az ajkai erőművek gazdaságos munkájának tulajdonítható, hogy egy kilowattóra áram előállításához most 120 kalóriával kevesebb hőenergiát használnak fel országos átlagban, mint tavaly, ez az eredmény a tervezett szintnél is 45 kalóriával jobb.

sok azonban még a megoldandó feladat is, mert több üzem, s például az egész kőolajipar nem teljesítette nyugatra irányuló exportját. a vegyipar és a gyógyszeripar között még mindig nem a legjobb az együttműködés. több olyan alapanyagot, amelyet a gyógyszeriparnak hazai üzemtől kellene kapni, kénytelenek vagyunk külföldről megvásárolni. a gázipar, ha csupán termelésének mennyiségét nézzük, jó eredményt ért el, 71 millió köbméter földgázt termelt terven felül, ebből azonban jelentős mennyiség veszett kárba, elszállt a levegőbe. a kőolaj- és gáziparnak csökkentenie kell a veszteséget, ezenkívül a kutatásoknál is meg kell javítani a munkát, mert a mélység növekedésével, a kutatás költségei évről évre szinte ugrásszerűen emelkedtek. több vállalatnál, mint például a hungária műanyagfeldolgozóknál, a minőség javítása a legfontosabb, sokhelyütt a tervezett beruházásokat kell gyorsítani. /folyt.köv./

14.20/s

Be

- 27 -

bb 36./ félmilliárd..../ 1.folyt./s

a miniszter végül hangsúlyozta, hogy ha a hibákat kijavítják, a második félévben az előző hat hónapnál is jobb eredményeket érhetnek el. már most szinte biztosra vezetőd, hogy az exporttervek teljesítésének kedvező alakulása tovább folytatódik és az év végéig mintegy félmilliárd forint értékű árut adhat a külkereskedelemnek terven felül a nehézipar./mti/

--

bb. 37. halálos villámcsapások tolna megyében

vid/ká/tr/a/bs 1965. augusztus 31.

tolna megyében a legutóbbi zivatar alkalmából két embert ölt meg a villámcsapás. murányi jános bonyhádbörzsönyi tehénpásztor a legelőről hajtotta haza a gulyát, amikor a kövesuttól nem messze agyonsújtotta a villám. illés andrás traktoros, aki a bonyhádi ezüstkalász tsz. földjén dolgozott gépével, a zivatar előtt egy fa alatt keresett menedéket. itt érte a halálos villámcsapás./mti/

--

bb. 38. bányász kulturális napok tatabányán

vid/j/a/fm 1965. augusztus 31.

az idén is megrendezik tatabányán a hagyományos bányász kulturális napokat. a bányaiipari dolgozók szakszervezete és a népház rendezésében ezen a héten minden napon sor kerül egy-egy érdekes kulturális eseményre. kiállításokat, színházi bemutatókat, zenés, táncos műsorokat tekinthetnek meg az érdeklődők. az ifjúsági bányász színpad „Üzenet a gátról”, a központi bányász együttes „szén és ember”, címmel rendez ünnepi bemutatót.

a kulturális napok alkalmával a hatos akción író-olvasó találkozót rendeznek a szocialista munkabrigádok részvételével vasárnap a szovjet gavrilov művészegyüttes zenés-táncos ajándék-műsorával fejeződnek be a bányász kulturális napok./mti/

--

14.30/- szb

-28-

Be

bb 39. dr. jablonski jeno ,

tz/hné/s vg bs 1965. augusztus 31.

a 47 éve külföldön élő, világszerte ismert geológus, a new yorki botanikus kert trópusi osztályának monográfusa és tiszteletbeli kurátora néhány napos látogatásra budapestre érkezett./mti/

--

bb 41. megkezdődött az őszi hagymaszüret makó környékén

vid/ká/sk/s bs 1965. augusztus 31.

csongrád megyében, elsősorban a makó környéki hagymatermelő területeken megkezdődött az igazi hagymaszüret. a nyári hónapokban is szedték és szállították a közvetlenül fogyasztásra kerülő, ugynevezett vágott hagymát, most azonban az érett, tárolásra alkalmas őszi hagymát takarítják be. a makói nagy hagymatermelő szövetkezetekben ezekben a napokban mintegy 2000 asszony és leány serénykedik a földeken. a termést a még makói átvevő telepére szállítják: mintegy 100 tehergépkocsi viszi a földekről folyamatosan a vöröshagymát. az idén 8500 holdon termesztették a vidék „vörös aranyát”, a termés valamivel a várakozás alatt marad: körülbelül 55 mázsa. néhány szövetkezetnek, mint a királyhegyesi árpád, valamint a deszki kossuth tsz-nek, sikerült megközelítenie a 80 mázsa termésátlagot. a hagyma tárolására makón 20 millió forintos költséggel új holland típusú, légcsatornás, együttesen 700 vagon befogadóképességű raktárak épülnek.

a betakarítással, felvásárlással egyidőben megkezdődött a jövő évi szerződések kötése. az előirányzat szerint 1966-ban 10.000 holdon kívánják vöröshagymát termesztetni csongrád megyében./mti/

--

14.40/a

- 29 -

Be
WU

bb. 40. a vietnami nagykövet sajtótájékoztatója

t/ni/gg/a/zs

1965. augusztus 31.

a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából hoang luong nagykövet kedden sajtótájékoztatót tartott. ismertette a demokratikus vietnam két évtized alatt elért eredményeit, s beszámolt hazája népének az amerikai imperialisták ellen, a nemzeti függetlenségért, az ország újraegyesítéséért folytatott harcáról. kifejtette kormányának a vietnami kérdés békés rendezésével kapcsolatos álláspontját. megelégedéssel szólt a magyar és a vietnami nép kapcsolatainak sokoldalú fejlődéséről, majd köszönetet mondott a magyar dolgozóknak a vietnami nép szabadságharcához nyújtott testvéri támogatásért. a sajtótájékoztató után a megjelent újságíróknak bemutatták a fiatal katona című filmet, amely a vietnami szabadságharcosok hősi életéről szól./mti/

bb. 43. megkezdődött az uszó szivattyutelepek levonulása a tiszán

vid/ká/tr/a/bs

1965. augusztus 31.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság az idén 100 000 hold föld öntözését tervezte. a stabil szivattyutelepek mellett tavasszal 64 uszóteleppel vonultak fel a tiszára, hortobágy-berettyóra és körösökre. a csapadékos nyáron azonban csak 42 000 hold öntözése vált szükségessé, s a tervezett 300 millió köbméter vízből mindössze 120 millió köbmétert használtak fel. most megkezdődött a szivattyutelepek egyrészének levonulása a szolnoki telelőbe. negyven szivattyutelep október végéig a helyszínen marad, s ezek - amennyiben száraz ősz lenne - a kelesztő öntözéshez szolgáltatnak majd vizet./mti/

bb. 44. újvonalu kétszemélyes heverők gyártását kezdték meg kecskeméten

vid/lk/a/ki

1965. augusztus 31.

a szék-és kárpitosipari vállalat kecskeméti gyáregységében újvonalu, kétszemélyes heverők gyártását kezdték meg. a könnyen kezelhető fekvőhely ibolya néven kerül a butorülzetekbe. az első darabok kedden hagyták el a gyárat./mti/

14.45/a

- 30 -

bb 42. kilós cukorrépákat forgatnak ki az ekék a földből a körösök vidékén

vid/ká/sk/s bs

1965. augusztus 31.

hűvös, ködös idővel bucsuzott az augusztus a körösök vidékén. kedden reggelre sűrű köd ült a tájra. ennek ellenére kora reggel munkába indultak a gépek és az emberek: megkezdődött az egyik legnehézebb mezeti munka, a cukorrépa szedése. a termelőszövetkezetek sokhelyütt rekordtermést takarítanak be ebből a fontos ipari növényből. kondoros, csabacsüd határában a mezőkevecsházi járás községeiben az ekék kilós répákat forgatnak ki a földből, de igen sok a másfél-két kilós példány is. számos termelőszövetkezet érte el a 200 mázsán felüli átlagtermést, s nem ritka az olyan kollektív gazdaság sem, mint a végegyházi szabadság tsz, ahol öntözés nélkül csaknem 300 mázsa cukorrépa termett holdankint. a répaföldeken a termelőszövetkezeti tagok százai szedik, fejelik és tisztítják a termést. egy hét múlva indul a termelés a megye cukorgyáraiban, addig több száz vagon répát adnak át a termelők./mti/

bb. 45. száz évesek köszöntése gyulán

vid/ká/tr/a/bs

1965. augusztus 31.

ritka ünnepség színhelye volt a napokban gyula: augusztusban két embert is köszöntöttek századik születésnapja alkalmából, korábban pál istvánt és most utóbb szilágyi istvánt. szilágyi istvánt, aki a zöld mező tsz nyugdíjas tagja, öt leánya, hat unokája és kilenc dédunokája köszöntötte száz szál piros székfűvel./mti/

14.55/s

- 31 -

bb 46. magyar vegyipari termékek bemutatója prágában

i sz/tné/.m/vg

1965. augusztus 31.

a chemolimpex külkereskedelmi vállalat teljes exportválasztékát felölelő árubemutatót rendezett prágában. a csehszlovák szakértők körében nagy érdeklődésre számot tartó kiállításon bemutatja a magyar vegyipar számos gyártmányát, különböző festékeket, fotoanyagokat, kozmetikai cikkeket és kemping-felszereléseket. a kiállításról a csehszlovák televízió helyszíni közvetítésben számolt be és a csehszlovák lapok is nagy teret szántak a magyar árubemutatónak. a kiállítás megnyitása után megkezdődtek az üzleti tárgyalások. /mti/

...-

bb 47. megnyílt a nemzetközi héjszerkezeti egyesület négynapos tudományos tanácskozása

k sb/lk/m

vg

1965. augusztus 31.

a magyar tudományos akadémián kedden az építésügyi minisztérium rendezésében megkezdődött a nemzetközi héjszerkezeti egyesület négynapos szimpóziuma, amelyen több mint husz ország szakemberei - tudósok, kutatók, tervezők és kivitelezők - tanácskoznak a beton-héjszerkezetek egyszerűsítéséről. a nemzetközi tanácskozást dr. perényi imre építésügyi miniszter-helyettes nyitotta meg. a négynapos tudományos találkozón több mint ötven hazai és külföldi szakember előadása alapján vitatják meg a gazdaságos héjszerkezetek tervezésének és építésének legfontosabb kérdéseit. /mti/

...-

bb 48. szerdán nyílik a mezőgazdasági ujitások első országos kiállítása - sajtótájékoztató a nagyszabású bemutatóról

t ie/m/ká

1965. augusztus 31.

kedden délelőtt bemutatták a sajtó képviselőinek a szeptember 1.-én nyíló országos mezőgazdasági ujitási kiállítást.

- mezőgazdaságunk technikai fejlődését jellemzi - mondotta tájékoztató előadásában fekete jános, az állami gazdaságok főigazgatóságának helyettes vezetője, a kiállítási szakbizottság elnöke, hogy a gépi és állati vonóerő együttes mennyisége az 1958 évi 114.000 traktoregységről 142.000 traktoregységre gyarapodott, s ezen belül a gépi vonóerő aránya 28 százalékról 68 százalékra nőtt. /folyt.köv./

15.49/-n

32
- -

bb 48. /szerdán ... 1. folyt./ m

a mezőgazdasági üzemek többszázezer darab, több mint 400 féle munkagépet használnak, főként a talajművelésben és a növénytermesztésben, bár egyes kultúrák több munkafolyamatának gépesítése még nem megoldott.

a termelés fejlesztésében, gazdaságosabbá tételében a technikai bázis megteremtése mellett - hangsúlyozta fekete jános - rendkívül nagy szerepe van a helyi kezdeményszásnak, a szakemberek öntevékenységének. ennek fontossága és eredményessége tükröződik az ujitámozgalomban is. az utóbbi 3 év alatt a mezőgazdasági üzemekben összesen 16.500 ujitást adtak be, ezek közül 8000-et fogadtak el és 7000-et vezettek be. az ujitások népgazdasági eredménye 3 év alatt több mint 200 millió forint.

az utóbbi években több helyi, megyei bemutatót, tapasztalatcserét rendeztek a mezőgazdasági ujitások ismertetése, elterjesztése érdekében. elsősorban ezt a célt szolgálja a mostani, egyben első országos jellegű kiállítás is, ahol a legjobb, zömében már a gyakorlatban is bevált és széleskörű alkalmazásra megfelelő mezőgazdasági, erdészeti, vízügyi, munka- és balesetvédelmi ujitásokat és találmányokat mutatják be.

a kiállításra bejelentett 500 ujitás közül 234 kerül a közönség elé, nagyrészt eredetiben vagy modellben, kisebbrészt grafikai és foto-ábrázolással, az országos mezőgazdasági kiállítás egyik 1000 négyzetméteres pavilonjában és 3000 négyzetméternyi szabad területén. a legtöbb ujitás szerzője gép- és gépjavitó állomáson, illetve állami gazdaságban dolgozik. alkalmazási területüket tekintve az ujitások kiterjednek a mezőgazdaság minden főbb ágazatára, többségük azonban műszaki-gépészeti jellegű.

a sajtótájékoztatón bejelentették a bemutatott ujitások értékelésének eredményét. az ujitásokat a korszerűség, a gazdaságosság, a munkavédelmi követelmények és az összbonyomás alapján bíráló bizottságok pontozták. az 5000-5000 forinttal járó 5. első díjat a nagyteljesítményű hidraulikus kiemelésű vontatott eke, az sz-100-as traktorhoz készített 7 vasú magassázu eke, a vízügyi létesítményeknél használható előregyártott vasbeton lapetek, a mezőgazdasági gépjavitásnál, a gyümölcsmanipulálásnál és az élelmiszeriparban használható térbeli szállítópálya és az sz-100-as traktor lánctalpának javításához szolgáló célgép készítő nyerték el. ezen kívül 7 darab 3000 forintos 2. és 12 darab 2000 forintos 3. díjat, valamint 123 elismerő oklevelet osztanak ki.

/folyt.köv./

15.55/-n

33
- -

NE

bb 48. /szerdán ... 2. folyt./ m

a szeptember 11-ig nyitva tartó kiállítást délelőttönként szervezett formában a mezőgazdasági üzemek kijelölt szakembereinek és az újítások gyártásában érdekelt ipari üzemek képviselőinek mutatják be. részükre minden nap szakmai filmvetítést és konzultációt is rendeznek. más érdeklődők hétköznap délután 2-6 óráig, vasárnap pedig egész nap tekinthetik meg, szintén belépődíj nélkül, a kiállítást. a szakfelvilágosítók mindenkinek rendelkezésére állnak. /mti/

bb 52. „tarka,, időjárási helyzet Európában: két ciklon és két anticiklon kavarja a hideget-meleget - a balaton ismét 20 fokos - atmoszférikus időromlás várható észak-nyugatról

1 cs tr vm ká

1965. augusztus 31.

a földközi tenger középső medencéjétől a balkánon és a kárpát-medencén át dél-skandináviáig gyenge anticiklon húzódik. ugyancsak anticiklonális helyzet uralkodik a szovjetunió európai területének keleti vidékein is. a két anticiklon hatáskörzetében többnyire derült az idő, a reggeli ködöket nappali felhőképződés, szórványos esők, vagy zivatarok váltják. ugyanakkor a fekete-tengertől a finn-öböl felé húzódó sávban 500-600 kilométer szélességben - a kijev feletti ciklon hátoldalán - hideg levegő áramlik, erős északi széllel délnek, a nagy területeken okoz esőket. a másik ciklon a norvég partok előtt alakult ki az északi-tenger térségeiben. ennek elől oldalon franciaország, a bennelux államok területén enyhe déli levegő áramlik északkeletnek, viszont a ciklon hátoldalán délnek nyomuló hideg keletre elérte a brit szigetek nyugati partvidékeit és kiterjedt esőzést okozott.

a „tarka,, időjárási helyzetnek megfelelően a hőmérsékleti viszonyok is igen változatosak: az átlagosnál sokkal alacsonyabb hőmérsékleti maximumokat mértek legutóbb a kontinens nagyrészen, főleg nyugat- és közép-Európában. Legnagyobb a „meleghiány,, a kárpát-medencében, továbbá a balkán északi vidékein és ukránban, ahol a hőmérsékleti csúcserőterek 4-5 fokkal maradnak el az időszak normától. ugyanakkor az átlagosnál melegebb az idő portugáliában, spanyolországban és a szovjetunió európai területeinek keleti vidékein. az óriási hőmérsékleti ellentétekre jellemző, hogy míg moszkvában 27, szaratovban 30, a volga középső és alsó folyása mentén ugyancsak 26-30, az ural előterében 22-26 fokos nyári melegét mértek legutóbb a megfigyelők, sőt murmanszkban 20, a fehér-tenger partvidékén általában 23-24 fokig emelkedett a hőmérők higánya, az északi tenger partvidékein, különösen dánia és a brit szigetek északi tájain, csak 12-15 fokos maximumok voltak. /folyt.köv./

16.00/-n

-34-

/bb 52. „tarka...1.folyt./vm

hazánkban már hétfőn erősen felhős volt az idő a délnyugati és az északkeleti tájakon, ahol csupán 1-4 óráig sütött a nap, a hőmérsékleti maximumok 18-20 fokig emelkedtek, több állomás 1-6 milliméternyi csapadékot is jelentett. az ország középső vidékén azonban szárazak maradtak, itt 5-9 óra napsütést jegyeztek fel a meteorológusok, a hőmérsékleti maximumok 20-23 fok között alakultak ki. a keddre virradó éjszaka országosan 6-11 fokig hűlt le a talajközeli levegő. a ferihegyről, salgótarjánból, kalocsáról, sopronból és még néhány más állomásról négy-öt fokos minimumszintet jeleztek a megfigyelők. kedden általában 3-8 óráig sütött a nap, a maximumok 19-23 fokig emelkedtek. a budapesten mért napi középhőmérséklet hétfőn 2,8, kedden kerekén három fokkal maradt el a sokévi átlagtól. érdekes, hogy az utóbbi napokban a balaton vize észrevehetően melegeedett és még kedden is 20 fokot mutattak a vízhőmérők.

a meteorológusok szerint a következő napokban átmeneti időrosszabbodás várható északnyugatról. az északnyugati ciklon hátoldalán délkeletnek vonuló hidegfront első hullámai valószínűleg elérik a kárpát-medencét. szerdán változó felhőzetre, a hétfőinél és keddénél kevesebb napsütésre számíthatunk, elsősorban a nyugati és az északi vidékeken lesznek újabb szórványos esők. az éjszakai lehűlés általában mérséklődik, a nappali felmelegedés nyugaton és északon kissé csökken, az ország más tájain lényegesen még nem változik. szerdán a felmelegedés 9-14 fokról indul és a délutáni órákban valószínűleg elérik a maximumok a 18-23 fokot. /mti/

bb 53. kalinyini küldöttség kaposvárrott

vid j vm fm

1965. augusztus 31.

harminctagu küldöttség érkezett somogy megyébe kaposvár testvérvárosából, kalinyinból. a vendégeket a magyar-szovjet baráti társaság megyei vezetői, valamint kaposvár párt- és állami vezetői köszöntötték. a delegáció tagjai kedden kaposvár nevezetességeivel ismerkedtek. /mti/

16.05/-n

-35-

bb 49. terményraktárakat dézsmáló bünszövetkezet bírósági felelősségrevonása pecsett

vid j vm fm 1965. augusztus 31.

a baranya megyei bíróság kedden pecsett megkezdte a gabona-felvásárló és feldolgozó vállalat szigetvári járási kirendeltségén „működött”, husztagu bünszövetkezet bűnügyének tárgyalását. a vádlottak - köztük varga kálmán raktáros, elsőrendű vádlott és láber jakab kirendeltségvezető, másodrendű vádlott - dézsmálták a társadalmi vagyont és fedezték egymás tolvajlásait. a terhelteknek - akik összesen több mint 350.000 forinttal károsították meg a népvagyont - 36 vádpontra kell felelniök, és ügyükben 74 tanut hallgat ki a bíróság./mti/

bb 50. két új iskola a székesfehérvári ybl miklós lakótelepen

vid j vm fm 1965. augusztus 31.

a székesfehérvári ybl miklós lakónegyedben két új iskola nyitotta meg kapuit. a 12 tantermes általános iskola hétmillió forintos, az ugyancsak 12 tantermes szakközépiskola pedig több mint nyolcmillió forintos költséggel épült. a szakközépiskolában a szinesfémipar - elsősorban az alumíniumipar - számára képeznek majd szakembereket./mti/

bb 51. szövetkezeti lakásokat adtak át kecskeméten

vid lk vm ki 1965. augusztus 31.

kecskemét hatodik lakásszövetkezete 158 család részvételével alakult meg. részükre a város új lakónegyedében három épület készült. az első távfűtéses, gázvezetékes épület tulajdonosainak kedden adták át a lakáskulcsokat. a következő hetekben folyamatosan a szövetkezeti valamennyi tagja birtokába veheti új lakását. ezekkel együtt már ezer fölé emelkedik az állami és a szövetkezeti lakások száma a város 1961 óta kialakult új negyedében./mti/

16.10/-n

-36-

bb 54. kállai gyula megkezdte szabadságát

tr vm sr 1965. augusztus 31.

kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke kedden megkezdte ezévi rendes szabadságát, melynek egy részét a szovjetunióban tölti./mti/

bb 55. átadták a négy századik kikötői portáldarut

i sl/sk/m/ 1965. augusztus 31.

a magyar hajó- és darugyár daru-gyáregysége kedden átadta a négy századik öt tonna teherbírású 30 méter gémkinyúlású kikötői portáldarut. ez az igen keresett gép külföldön is jól bevált. az új darut az egyik szovjet kikötőben helyezik majd üzembe./mti/

bb 56. nyolcvanegy tolna megyei önkéntes tűzoltó árvízvédelmi kitüntetése

vid/lk/m/ki 1965. augusztus 31.

kedden bölcskén, a községi művelődési házban, nyolcvanegy tolna megyei önkéntes tűzoltót tüntettek ki, illetve jutalmaztak meg az árvízvédelemben tanúsított hősiességük helytállásáért./mti/

bb 57. befejeződött a debreceni orvosi nyári egyetem

vid/tné/m 1965. augusztus 31.

egyhetes munkaprogram után kedden befejeződött a debreceni orvosi nyári egyetem. nyolc országból több mint száz résztvevője volt az újszerű kurzusnak, amelynek kezdeményezője a debreceni orvostudományi egyetem. a rendezvény célja, hogy az orvostudomány új kutatásairól adjon ismertetést, s ezenkívül a gyakorlati munkát végző orvosokat közelebb hozza az elméleti munkában jártas kutatóorvosokkal.

kedden a modern városfejlesztések egészségügyi kérdéseiről tanácskoztak. dr. jenyey endre, kossuth-díjas debreceni egyetemi tanár tartott bevezető előadást, majd dr. szilágyi gábor, a debreceni városi tanács vb elnöke ismertette a debrecen fejlődésével kapcsolatos feladatokat. a hozzászólások után dr. juhász páál rektor mondott köszönetet a külföldi és hazai előadóknak, valamint a résztvevőknek, majd bejelentette, hogy 1966 nyarán sorrendben a harmadik orvosi nyári egyetem megrendezésére kerül sor debrecenben.

a résztvevők kedden záróesten bucsúztak debrecenről./mti/

18.35/-n
1846 Lelli

-37/a

bb.58. százezer mezőgazdasági szakmunkás - mezőgazdasági szakkörök vezetőinek tanácskozása debrecenben

vid/tné m ká

1965. augusztus 31.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő mezőgazdasági szakismereti bizottság, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatósága és a debreceni agrártudományi főiskola kedden debrecenben egésznapos tanácskozást tartott a mezőgazdasági szakköri mozgalom helyzetéről. öt megye - heves, szabolcs, szatmár, borsod-abauj-zeplén, szolnok és hajdu-bihar - legjobb szakköreinek vezetői, a mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei és a társadalmi szervek képviselői jelentek meg a tanácskozáson.

bencsik istván debreceni egyetemi tanár, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja tartott előadást a mezőgazdasági szakkörök helyzetéről és továbbfejlesztéséről. elmondotta, hogy az utóbbi években jelentős fejlődést értek el a mezőgazdasági szakismeretek terjesztésében, ez a feladat társadalmi üggyé vált. 1960-ban a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezők száma nem érte el a kétezret, 1965-ben már megközelítőleg százezer mezőgazdasági szakmunkás dolgozott az üzemekben. a termelőszövetkezeti üzemi szakköri mozgalom is jó utakon halad. a szakköri mozgalom továbbfejlesztése a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő mezőgazdasági szakismereti bizottság egyik feladata. e munka hatékonyabbá tételére ezekben a hetekben országsszerte öt tájértekezletet tartanak. az elsőit debrecenben rendezték, ismertette a hajdu-bihar megyei eredményeket. a megyében jelenleg 38 szakkör működik, 55 tagozattal. ezek közül 30 növénytermesztő, 13 állattenyésztő, 8 kertészeti, 4 gépesítési tagozat. a debreceni agrártudományi főiskola kezdeményező volt a szakköri mozgalom terjesztésében és fejlesztésében. jelenleg a főiskola 18 oktatója vezet szakkört. ebből közös haszon származik: a szövetkezetek eredményes szaktanácsadásban részesülnek, a szakkörvezetők pedig eleven kapcsolatba kerülnek a termeléssel és a falu életével.

a tanácskozás a részvevő szakemberek hozzászólásaival ért véget./mti/

19.10/-n
1922 Lner!

-37-

bb 59. Kiállítás a csiliben vietnam nemzeti Ünnepe alkalmából

t ol./tné/m

1965. augusztus 31.

vietnam nemzeti Ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából „husz éve független a vietnami demokratikus köztársaság”, címmel kiállítás nyílt a pesterzsébeti vasas művelődési házban. megnyitóbeszédet hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete mondott. ott volt a megnyitón balogh istván, az mszmp 20. kerületi bizottságának első titkára, bozsik józsef, a kerületi tanács vb elnöke, háner józsef országgyűlési képviselő, a vasas szakszervezet elnöke, valamint a vietnami nagykövetség több vezető beosztású munkatársa.

az ünnepi beszédet követően a megnyitó nagyszámu közönsége megtekintette a kiállítást, amelyen több mint 50 foto és több térkép szemlélteti a vietnami népnek az imperialista agresszorok ellen vívott hősi küzdelmeit. számos művészi kivitelű szalmafonás, lakk-tárgy, csont- és fafaragás ad izelítőt vietnam népi művészetéből. a bemutató után dokumentumfilmeket vetítettek a honvédő harcokról./mti/

bb 60. magyar-csehszlovák barátsági est a 8. kerületi népfront helyiségében

t ol./tné/m

1965. augusztus 31.

kedden a hazafias népfront 8. kerületi bizottságának előadótérképében a budapesti csehszlovák kultúra és a helyi népfront bizottság magyar-csehszlovák baráti est keretében ünnepi hangversenyt rendezett. rachfát lászlónénak, a hazafias népfront 8. kerületi bizottsága titkárának bevezető szavai után jirina smoláková koncerténekesné és jiri ruml zongoraművész beethoven, janáček, martinu, mozart, pergolasi, schumann és suk műveiből adott nagy tetszéssel fogadott műsort./mti/

...-

19.20/-n

1946 2. szel.

-38-

bb 61. Időjárásjelentés

tné vm

1965. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jeienti augusztus 31-én, kedden este:

elsősorban nyugaton esők

várható időjárás szerda estig:

változó mennyiségű felhőzet, kevesebb napsütéssel. elsősorban nyugaton esők. mérsékelt, időnkint kissé megélénkülő délnyugati szél. a nappali felmelegedés nyugaton kissé csökken, máshol lényegesen nem változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-23 fok között./mti/

19.40/-n
1945 szel.

39

-39-

1965. sept. 1-15. keljes.

60 008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. szeptember 1.

bb i. megfiatalodik a fővárosi mozipark - korszerű, nagy filmszínházak a megszűnő kis-mozik helyett

i hi tné vm zs

1965. szeptember 1.

tervszerűen halad budapesten a mozihálózat felújítása. tanácsi keretektől évente mintegy 20 millió forintot költenek karbantartásra, s ebből a pénzből egy-egy nagyobb rekonstrukción kívül évenként 30-40 filmszínház állagvédelmére futja. a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának határozata szerint el kell készíteni a budapesti mozik többéves fejlesztési tervét. a fővárosi mozipark jelenleg 94 filmszínházból áll, - ezekben több mint 45.000 néző számára van hely, - az épületek, termek egy része azonban elavult, s legfeljebb néhány évig lehet még vetítésre használni. ezenkívül a városrendezéssel összefüggő bontások is csökkentik a mozik számát. az említett okokból 1980-ig összesen mintegy 30 mozi szűnik meg, s ezek pótlásáról gondoskodni kell. az elképzelés az, hogy a következő 10-15 évben - a korszerűsítésen kívül - mintegy ötezerrel növelik a mozik férőhelyeit. Óbudán a kiépülő új városközpontban - a körletben megszűnő két kisebb mozi helyett - ezerszemélyes filmszínház létesítését javasolják, csillaghegyre pedig 600 személyes korszerű mozit terveznek. az üllői uti lakótelepen építendő központi művelődési intézményben 800 nézőt befogadó mozi termet létesítenek s hasonló nagyságú filmszínház épül majd a Lágymányoson, az Árpád-hídfőnél létesített új Lakónegyedben, továbbá soroksári és a csepeli városrész központjában.

/mti/

Leell

- . -

-1-